

Любицька Р. М., викладач кафедри мистецтв ВП «Львівська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м.Львів

МИСТЕЦТВО В СИСТЕМІ МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Стан та перспективи розвитку культурологічної науки, у контексті сучасної культурної політики в Україні, є одним із важливих аспектів формування іміджу України на міжнародному рівні.

Міжкультурні комунікації, як процес спілкування людей, передбачає вербальне та невербальне спілкування різних націй та народностей. Відповідно до теми дослідження розглянемо більш детально сутність даної категорії. «Міжкультурна комунікація – спектр типів спілкування, який відбувається понад межами можливих соціальних груп, представниками яких є носії різних культур, різного віку, соціального стану тощо [1., с.257]. Виявлено, що міжкультурні комунікації – є також одним із актуальних напрямів наукових досліджень, які стосуються різних сфер знань та перебувають у певному взаємозв'язку та взаємозалежності. Історично так склалося, що «міжкультурні комунікації», як напрям наукових досліджень виник у США. Дослідження показали, що термін «міжкультурні комунікації» був введений у 1954 році науковцями Е.Холлом і Дж.Трейджером [1., с.258].

Дослідження даної теми показало, що міжкультурні комунікації, як предмет наукових досліджень, перебуває у взаємозв'язку з низкою таких наук: соціологія, культурологія, країнознавство, психологія, міжнародні економічні відносини, етнопсихолінгвістика, економіка, міжнародний менеджмент тощо. Це зумовлено тим, що діяльність різних сфер національної економіки пов'язана із процесами комунікацій і їх сучасною культурною політикою. Результати наукових досліджень у галузі міжкультурних комунікацій використовують у практичній діяльності підприємств, організацій, установ, бізнес - структур.

Теорія та практика міжкультурних комунікацій досліджується у таких аспектах:

- культурні традиції різних народів і націй;
- процеси спілкування та їх особливості, в т.ч. в мистецтві, науці, культурі тощо;
- етикет;
- вербальне та невербальне спілкування;
- міжкультурна і комунікативна компетенція та інших.

Міжкультурні комунікації є важливим елементом поведінки людей при взаємодії різних міжнаціональних культур.

Мистецтво, як форма культури, є важливим аспектом міжкультурних комунікацій, відображає процеси історичного розвитку, сприяє соціалізації людей, а також «відіграє роль мови, яка дає змогу одній культурі проникати в глибину та сутність іншої, забезпечуючи спілкування різних культур, їх діалог» [1., с.256]. Виявлено, що мистецтвознавство – як комплекс наук, які вивчають мистецько - художню культуру загалом і окремі види мистецтва пов'язане з міжкультурними комунікаціями. Такі комунікації здійснюються в процесі культурного співробітництва, при дослідженні теоретичних та історичних аспектів культури, в т. ч. сучасної культури, а також у соціально - культурних практиках.

Варто зазначити про важливу роль мистецтва у пізнанні різних культур і культурних моделей світу, які створюються за допомогою специфічних засобів різних видів мистецтва (архітектури та скульптури, живопису та графіки, музики тощо), а також варто розглядати у процесах міжкультурних комунікацій.

Виявлено, що міжкультурні комунікації знаходяться у взаємозв'язку та взаємозалежності з категорією «культурна диверситивність». «Культурна диверситивність людей це – різноманітність потреб, інтересів, звичаїв, орієнтацій, уявлень, поглядів тощо людей, які живуть в межах однієї культури або різних культурах» [2., с.206]. В сучасних умовах розвитку суспільства і високих технологій досить легко побачити, в режимі онлайн, мистецькі твори різних культур і епох, музейні експонати, взяти участь у міжнародних заходах, здійснювати міжкультурні комунікації тощо.

Така взаємодія в системі культурних комунікацій забезпечує низку переваг учасникам, а саме:

- розширити сфери поінформованості та впливу культури за межі своєї території;
- формуванню культурний менталітет громадян країни;
- транслявати певний спосіб життя; популяризувати культурні норми, цінності та стереотипи поведінки, традиції і обряди;
- перенести спосіб життя і культурні орієнтації на інші території;
- формуванню культурну політику країни та забезпечувати самостійний шлях духовного розвитку тощо.

Важливим завданням міжкультурних комунікацій є наступне:

- оптимізувати проведення культурних подій на вітчизняному та міжнародному просторах;
- ознайомитися з досягненнями інших культур, які відрізняються етно-соціальними, морально - політичними та художніми характеристиками, а також одиничними артефактами культури;
- забезпечити культурне вдосконалення людини, в т. ч. через знайомство з мистецтвом різних епох, різних націй і народностей;
- покращити культурно - охоронну діяльність, культурно – просвітницьку роботу, проведення змістовного дозвілля та інше.

Дослідження ролі мистецтва в системі міжнародних комунікацій дозволило виявити наступне:

- людина потрапляючи в нову культуру отримує новий досвід і практику, що дозволяє її осмислити та проаналізувати цей досвід, поєднати нові елементи у своїй поведінці та комунікаціях;

-людина відкриває для себе феномен нових культур;

-людина інтегрує нові культурні елементи у твори мистецтва;

-людина краще взаємодіє з навколишнім природним і соціальним середовищем;

-людина збагачується духовно тощо.

Підсумовуючи результати даного наукового дослідження варто зазначити наступне:

-міжкультурні комунікації забезпечують їх учасникам вищий рівень внутрішньої культури, єдність зовнішніх і внутрішніх аспектів поведінки людей;

-міжкультурні комунікації покращують морально - емоційний настрій, сприяють соціалізації людей, розширюють їх можливості виконувати соціальні функції;

- мистецтво, як одна з форм культури в системі міжнародних комунікацій, сприяє можливостям людей отримати цілісні культурні моделі світу, самовдосконалюватися і розвиватися, генерувати нові ідеї та цінності; забезпечувати в процесах спілкування толерантність до інших культур, сприяти порозумінню між народами та націями.

Список використаних джерел:

1. Смолій В. А. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / В. А. Смолій, В. К. Федорченко, В. І. Цибух. – К.: Видавничий дім «Слово», 2006. – 372 с.

2. Мельник В. П. Культурологія: енциклопедичний словник / П.В. Мельник, М. П. Альчук, Ф. С. Бацевич, І. М. Бойко. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 508 с.